

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 6 lipca 2011 r.

**Pani
Anna Lis-Wlazły
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Krotoszynie**

LPO-4114-02-07/2011
I/11/003

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Krotoszynie kontrolę sprawowania nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w powiecie krotoszyńskim w latach 2009-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia sprawowanie nadzoru przez Inspekcję Weterynaryjną w Krotoszynie nad funkcjonowaniem ferm zwierząt futerkowych w powiecie krotoszyńskim w latach 2009 – 2010.

1. Zadania Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu, a także zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, określone zostały w instrukcjach Głównego Lekarza Weterynarii, wydanych w dniach 25 stycznia 2005 r., 30 stycznia 2008 r., 21 kwietnia 2009 r. i 23 sierpnia 2010 r.² Instrukcje te określały m.in. minimalną częstotliwość tych kontroli oraz wymogi w zakresie dokumentowania stwierdzonych niezgodności z wymaganiami zawartymi m.in. w ustawach: z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt³, z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt⁴ a także w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 września 2003 r. w sprawie minimalnych warunków

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Instrukcje w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli gospodarstw utrzymujących zwierzęta pod względem dobrostanu zwierząt, wydane w dniach 30 stycznia 2008 r., 21 kwietnia 2009 r. i 23 sierpnia 2010 r. Instrukcja Nr GIWpuf.513utyl.1/2005 z dnia 25 stycznia 2005 r. w sprawie procedur obowiązujących przy kontroli zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego w zakładach utylizacji, spalarniach i podmiotach będących w posiadaniu surowców 1,2 lub 3 kategorii

³ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 ze zm.

utrzymania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich⁵, z dnia 18 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków weterynaryjnych, jakie muszą spełniać gospodarstwa w przypadkach gdy zwierzęta lub środki spożywcze pochodzące z tych gospodarstw są wprowadzane na rynek⁶, z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt i dokumentacji lekarsko - weterynaryjnej⁷ oraz w rozporządzeniu (WE) nr 1774/2002⁸.

Ze sprawozdań i raportów sporządzonych przez Inspekcję Weterynaryjną w Krotoszynie za 2009 r. i 2010 r., a także przedstawionych NIK protokołów kontroli wynikało, że minimalna częstotliwość kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu, a także zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, została zachowana oraz, że w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Ustalenia kontroli NIK wskazują jednak na nierzetelność przedstawionych w ww. dokumentach danych (dotyczy to 26 protokołów kontroli spośród 33). Świadczą o tym opisane niżej fakty.

Kontrolerowi NIK od dnia rozpoczęcia kontroli, tj. od 18 maja 2011 r. do dnia 30 maja 2011 r. przedłożony został za lata 2009-2010 tylko jeden protokół kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu, sporządzony na obowiązującym formularzu (lista kontrolna SPIWET). Fakt przeprowadzenia w tym okresie tylko jednej kontroli pod względem dobrostanu, potwierdzony został przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Krotoszynie Panią Annę Lis-Wlazły. W latach 2009-2010 pracą Inspekcji Weterynaryjnej w Krotoszynie kierował Powiatowy Lekarz Weterynarii Pan Marian Grządka. Z wyjaśnień Mariana Grządki, złożonych w dniu 30 maja 2011 r. wynikało, że w 2009 r. skontrolowanych zostało 14 gospodarstw utrzymujących zwierzęta z przeznaczeniem na skóry. Dopiero w dniu 7 czerwca 2011 r., kontrolerowi NIK przedłożono 14 protokołów kontroli ferm zwierząt futerkowych pod względem dobrostanu, sporządzonych na formularzach (lista kontrolna SPIWET). Protokoły te dokumentowały przeprowadzenie kontroli ferm zwierząt futerkowych w dniach 30 września oraz 1, 2, 5, 6, 7 i 12 października 2009 r. przez inspektora weterynarii Krystynę Kamińską. Z ustaleń kontroli NIK wynika jednak, że inspektor Krystyna Kamińska nie była w tym okresie delegowana do przeprowadzenia ww. kontroli. Osoba ta wyjaśniła, że na przedmiotowe kontrole jeździła z inspektorem weterynarii Elżbietą Bień-Krzyśków, która delegowana była do przeprowadzenia kontroli w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego. Wyjaśnień tych nie potwierdzają natomiast inne fakty, ustalone w wyniku kontroli NIK, w szczególności to, że w dniu 7 października 2009 r. wskazana Elżbieta Bień-Krzyśków nie odbywała podróży służbowej oraz to, że na trzy kontrole ferm zwierząt futerkowych w dniu 6 października 2009 r. nie mogła przeznaczyć 3

⁵ Dz. U. Nr 167 poz. 1629 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 168 poz. 1643

⁷ Dz. U. Nr 100 poz. 1022

⁸ Rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 października 2002 r. ustanawiające przepisy sanitarne, dotyczące produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. L 271 z 10.10.2002 r., str. 1).

godzin, bowiem czas pobytu w delegacji służbowej Elżbiety Bień Krzyśków zamknął się w jednej godzinie.

Z kolei, 12 protokołów kontroli ferm zwierząt futerkowych w zakresie zagospodarowania ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, (spośród 14 wykazanych w sprawozdaniu za 2010 r.), dokumentowało przeprowadzenie tych kontroli w jednym dniu, tj. 16 lutego 2010 r. Marian Grządka, kierujący w tym okresie Inspekcją Weterynaryjną w Krotoszynie, nie wydał w tym dniu polecenia wyjazdu służbowego na przeprowadzenie tych kontroli. W protokołach nie wskazano miejsca przeprowadzenia kontroli, a nadto wszystkie posiadały ten sam numer porządkowy. Z wyjaśnień inspektor Kamili Grządki wynika ponadto, że na każdą z tych kontroli przeznaczyla od 30 do 40 minut. W ocenie NIK, nie był to czas wystarczający by rzetelnie zbadać 33 obszary podlegające takiej kontroli (w każdym z omawianych przypadków). Potwierdzeniem tego jest średnia pracochłonność wynosząca około 2 godzin, potrzebna do przeprowadzenia tego rodzaju kontroli, wykazana w rozliczeniach poleceń wyjazdów służbowych, przez innego inspektora weterynaryjnego.

2. Powiatowy Lekarz Weterynarii nierzetelnie wykonał polecenie Głównego Lekarza Weterynarii z dnia 10 listopada 2009 r., dotyczące kontroli ferm nerek w zakresie stanu zdrowia przebywających tam zwierząt oraz ustalenia czy w okresie ostatnich 2 miesięcy odbywały się zakupy żywych zwierząt pochodzących z Danii. Polegało to na skontrolowaniu tylko jednej fermy nerek, spośród dziewięciu (3 fermy nerek oraz 6 ferm nerek i lisów), funkcjonujących w tym okresie na terenie powiatu krotoszyńskiego. Stwierdzono ponadto, że w sporządzonym z tej kontroli protokole nie udokumentowano (oczekiwanej przez Głównego Lekarza Weterynarii) kontroli stanu zdrowia przebywających tam zwierząt oraz nie zawarto ustaleń dot. zakupów żywych zwierząt pochodzących z Danii w okresie ostatnich 2 miesięcy.

Nierzetelne dane o liczbie gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe, wykazane zostały ponadto w rocznych raportach z kontroli dobrostanu oraz w sprawozdaniach RRW-3 z realizacji państwowego nadzoru weterynaryjnego, organizacji Inspekcji Weterynaryjnej oraz stanu kadr. Wykazano w nich, że w latach 2009-2010, w powiecie krotoszyńskim funkcjonowało odpowiednio 14 i 17 gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe, podczas gdy faktycznie zarejestrowanych było odpowiednio 31 i 34 takich gospodarstw. Przyczyną nierzetelnego sporządzenia sprawozdań i raportów w zakresie liczby gospodarstw utrzymujących zwierzęta futerkowe było przyjęcie definicji zwierząt futerkowych, odbiegającej od zamieszczonej w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich⁹.

3. Na mechanizmy korupcyjne w sprawowaniu przez Inspekcję Weterynaryjną w Krotoszynie nadzoru nad fermami zwierząt futerkowych w latach 2009 - 2010 wskazuje ustalenie przez NIK wykorzystywania do czynności służbowych środków transportu podmiotów kontrolowanych, dowolność w podejmowaniu, realizowaniu i dokumentowaniu czynności kontrolnych oraz w rozliczaniu czasu pracy w ramach delegacji służbowych, a także lekceważenie sprawozdawczości.

⁹ j.t. Dz. U. z 2007r., nr 133, poz. 921

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o podjęcie niezbędnych działań organizacyjnych zapewniających rzetelne przeprowadzanie i dokumentowanie kontroli ferm zwierząt futerkowych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.